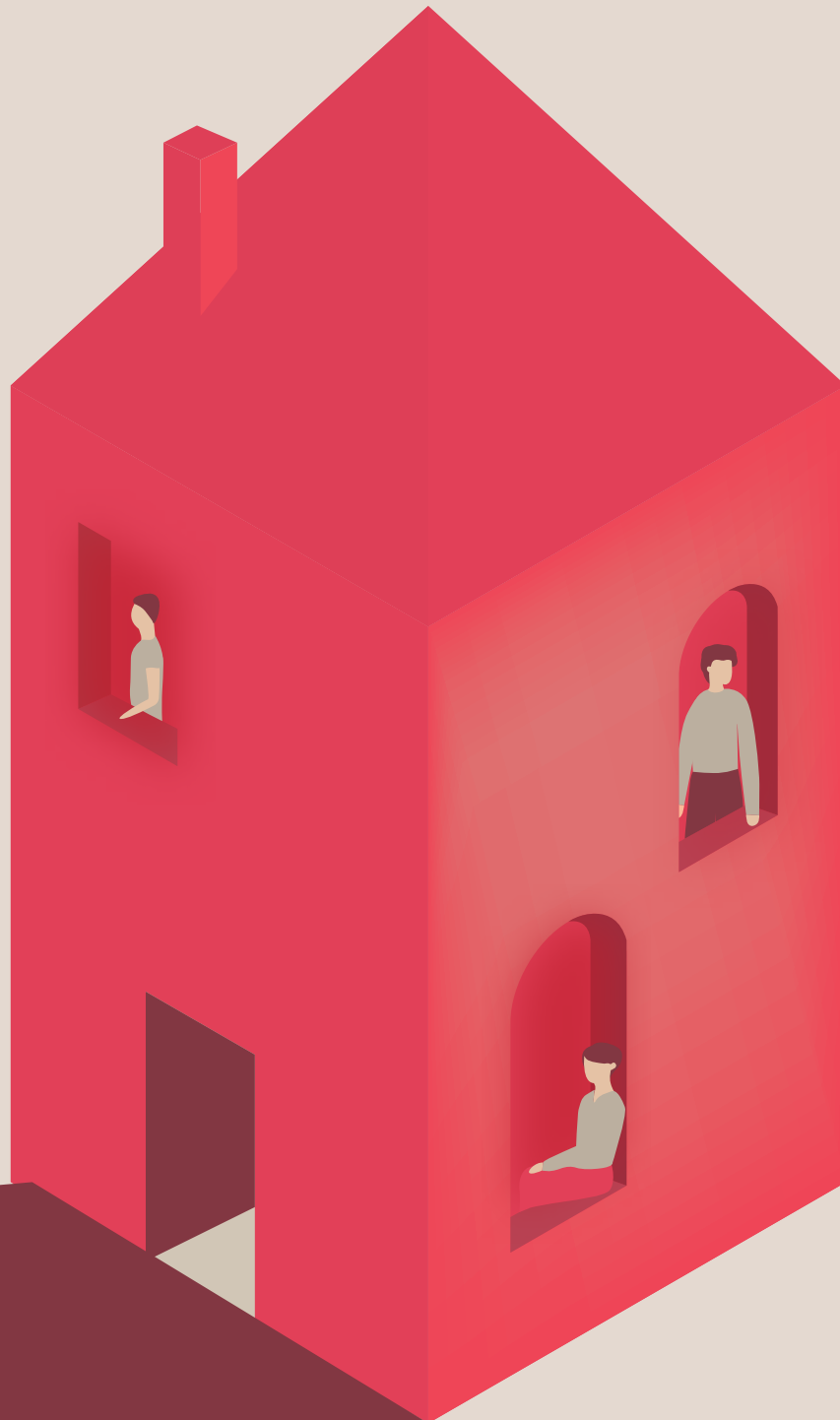

Stig Andersen er journalist og skriver fast for Dagbladet Politiken samt freelance for bl.a. Casa Blanca.

STOF NR. 35 / FORÅR 2020

Nytænkning for unge med dobbelt-diagnoser: Bosted på Nørrebro har helhedsløsning til unge, der er havnet mellem to stole

Casa Blancas 'Duetten' gør op med både placerings- og behandlingsnormen for bosteder for unge med dobbeltdiagnoser. Det sker i tæt samarbejde med rusmiddelbehandlere fra KKUC.

AF STIG ANDERSEN

Thorsgade nr. 63 på Nørrebro i København har fået nye beboere. Fælles for dem er, at de er unge, og at deres tilværelse er martret af, at de er borgere med dobbelt-diagnoser: De har en rusmiddelproblematik, og de har psykiske og sociale problemer.

For disse mennesker handler den nye bolig ikke bare om en ny adresse. Det handler i endnu højere grad om et nyt perspektiv i tilværelsen.

Deres nye bolig er botilbuddet 'Duetten', som åbnede den 1. oktober og er resultatet af et initiativ taget af direktøren for udvikling og faglighed i den sociale institution Casa Blanca, Anders Christiansen. På Duetten bor i alt 10 unge mellem 15 og 30 år, som både har et misbrugsproblem og psykiske og sociale problemer. Bostedet er et samarbejde mellem Casa Blanca og den socialøkonomiske virksomhed KKUC Udviklings- og behandlingscenter. De unge kommer typisk fra andre opholdssteder eller bosteder og har ofte en lang række anbringelser bag sig.

De i alt 10 beboere, som der er plads til på Duetten, vil i hverdagen være sikret fokus på både deres misbrugsmæssige og psykiske diagnoser gennem et tæt

samarbejde, som er etableret mellem Duetdens faglige personale og rusmiddeleksperterne i KKUC.

Et sådant tilbud er en helt ny mulighed for borgere med en dobbeltdiagnose.

"Gennem mange år har jeg hørt om psykisk syge unge, der samtidig er misbrugere, men som ikke kan blive behandlet på en psykiatrisk afdeling, netop fordi de er misbrugere. Og omvendt, at unge misbrugere, som gerne vil, ikke kan komme i misbrugsbehandling, fordi de er psykiatriske patienter. Det er en gruppe af borgere, som er faldet ned mellem to stole, og som bliver afvist igen og igen, både af misbrugscentre og af de psykiatriske afdelinger, og som oplever at blive kastet rundt mellem misbrugsbehandlingsstederne og de psykiatriske afdelinger," fortæller Anders Christiansen.

Ikke set før

"Som privatakører er vi meget tilfredse med at være en del af et projekt, der byder på noget andet end det, vi kender," siger Nicolai Halberg, som er centerchef hos KKUC.

"Da vi sammen med Casa Blanca var igennem godkendelsesprocessen for etableringen af Duetten hos

Socialtilsynet, blev der da også givet udtryk for, at der er tale om et nybrud. Et samarbejde som det, der nu er etableret mellem KKUC og Casa Blanca, har Socialtilsynet ikke set før.”

”Projektet handler jo både om den pædagogiske indsats alle ugens syv dage over for beboerne på Duetten og om ambulans rusmiddelbehandling. Den kombination er i hvert fald for os på KKUC et nyt og meget positivt initiativ,” siger Nicolai Halberg.

”Disse mennesker med to diagnoser er faldet ned mellem to stole. Det er et dogme, som har været gældende i mange år, og som har været et problem i det gældende behandlingssystem,” fortsætter han.

”I KKUC tilbyder vi sideløbende med misbrugsbehandlingen psykiatrisk behandling, socialfaglig rådgivning og terapeutisk behandling. Det vil sige, at vi bevæger os op over systemernes rammer. Og denne samtidighed eller helhedsløsning har vi erfaring med, er til stor gavn for disse borgere,” fastslår Nicolai Halberg.

Bostedets medarbejdere undervises

Det nye i projektet er også, at den behandlingsmetode, DAT (Dialektisk Adfærdsterapi), som KKUC anvender over for beboerne på Duetten i forhold til misbruget, er en metode, som også vil omfatte Duetdens medarbejdere. KKUC vil nemlig undervise de faste medarbejdere på Duetten i deres metoder, således at der opnås en helhedsorienteret indsats i et tæt samarbejde omkring de belastede borgere.

”Ikke mange bosteder vil være så godt klædt på i forhold til at skulle arbejde med unge med dobbeltdiagnoser,” fastslår Nicolai Halberg.

”Netop det, at vi også underviser og involverer medarbejderne, så de er bevidste og bekendte med den rusmiddelbehandling, som er en del af projektet, er vigtigt. De kender vores ”sprog”. Og det er hverdagen på Duetten, der er beboernes omdrejningspunkt.”

Placering i udfordrende miljø

En anden nytænkning ved etableringen af Duetten er bostedets placering midt i det ofte udfordrende miljø på Nørrebro.

”Mange års arbejde i Casa Blanca har lært mig, at unge, der kommer i misbrugsbehandling, oftest tilbydes behandling langt væk fra hovedstadsområdet, typisk i provinsen,” fortæller Anders Christiansen.

”Min holdning er, at disse unge skal behandles i det miljø, hvor de også senere skal leve med de udfordringer og det netværk, de har. Derfor opstod idéen at lave et bosted for unge med dobbeltdiagnose centralt i København.”

”Al erfaring siger nemlig, at unge, der f.eks. sendes i misbrugsbehandling i provinsen, genoptager kontakten til deres gamle usunde netværk, så snart de sendes tilbage. Derfor skal de lære at håndtere deres pro-

blemer dér, hvor problematikkerne er, og hvor de som et led i behandlingen kan opsøge nogle andre netværk.”

Daglig leder af Duetten er 43-årige Kristian Andersen. Han er uddannet ergoterapeut og master i offentlig ledelse og har i mange år været ansat i Københavns Kommunes socialpsykiatri som kontaktperson, konsulent og leder. Han har kvittet jobbet i kommunen for, som han siger, ”at være med i det spændende arbejde med et tæt samarbejde mellem et botilbud og behandlingstilbud”. Han finder placeringen af Duetten midt på Nørrebro helt central for dette arbejde.

”Meningen er at normalisere beboernes liv så meget som muligt, så de kan klare sig selv. Og mange har spurgt, hvorfor vi placerer Duetten midt på Nørrebro, når det handler om unge, som har udfordringer med rusmidler. Svaret er, at det gør vi, fordi det er i den her type miljøer, de skal kunne leve og klare sig selv, når de ikke længere skal bo på Duetten,” fortæller Kristian Andersen.

”Jeg har da også netop talt med en kommunal sagsbehandler omkring en potentiel beboer på Duetten, og vedkommende sagde: ”Aldrig mere tager jeg et ungt menneske og placerer det langt ude på landet; med mindre det er, hvad de absolut selv ønsker.”

”Det hjælper ikke at flytte dem væk, ud på landet,” tilføjer Kristian Andersen.

”For de føler sig isoleret, og de søger tilbage til deres netværk og til deres familie. Og de skal håndtere måske flere timers togrejse, som de ikke engang har råd til, for det. Med placeringen på Nørrebro er der fokus på at skabe en normal tilværelse – på alle måder,” siger Kristian Andersen.

Frustrationer i det kommunale

Det er dog først og fremmest udsigten til at kunne tilbyde unge med en dobbeltdiagnose et seriøst behandlingstilbud, der har fået Kristian Andersen til at tage springet fra det kommunale til det private.

”Det har været min frustration i det kommunale system, at man i psykiatrien – groft sagt – siger: ”Vi vil gerne hjælpe dig, når du er færdig med at ryge hash eller tage kokain”. Og så sender man dem til rusmiddelbehandling, hvor de får beskeden: ”Vi vil gerne hjælpe dig, når du er helbredt for din skizofreni”. Disse mennesker er virkelig havnet mellem to stole i vores samfund,” fortæller Kristian Andersen.

Støtte 24/7

Hverdagen på Duetten har fokus på at støtte op om stedets beboere. Hjælpe dem i deres hverdagsliv på alle måder, 24 timer i døgnet, alle ugens syv dage. Bostedet vil være døgnbemandet, og personalet vil omfatte socialpædagogiske medarbejdere, sundhedsfagligt personale, nattevagter og den daglige ledelse.

Thorsgade 63 er indrettet, så alle beboere har egen lejlighed. Ikke alle lejligheder er lige store, men der er en fælles spisestue og køkken, hvor beboerne, hvis de har lyst, kan lave mad selv eller sammen med andre. Selv om der er køkken i de fleste af lejlighederne, indebærer det at bo på Duetten også, at der hver dag laves mad til alle.

Hjælp til at få opfyldt uddannelses- eller beskæftigelsesønsker vil også udgøre en del af hverdagen. Ud over KKUC og de sociale myndigheder samarbejder Duetten også med jobcentre og uddannelsesinstitutioner samt naturligvis de kommuner, som henviser beboere til Duetten.

Krav til beboerne

”Formålet med Duetten er at give beboerne en så normal tilværelse som muligt. Vi tilstræber at gøre det så selvstændigt og frit for beboerne som muligt,” siger Kristian Andersen og tilføjer: ”Det går ud på, at den enkelte skal have noget selvverd, at give dem en retning i livet. Duetten er jo et sted, hvor man gerne skal flytte ud fra igen på et tidspunkt.”

For beboerne i Thorsgade 63 handler det om at have et sted at bo, hvor de trives. Og hvor tilgangen til dem ikke er alt for rigid. Derfor er der kun få overordnede rammer og regler. Hverdagen søges tilrettelagt ud fra den enkeltes muligheder og behov.

”Det er os, der skal tilpasse os beboernes forudsætninger, ikke omvendt,” fastslår udviklingsdirektøren i Casa Blanca, Anders Christiansen.

”Men at bo på Duetten stiller bestemt også krav til beboeren. Man skal ville det for at få en lejlighed i Thorsgade.”

”Det er i høj grad den enkeltes egen motivation og den støtte, der kan gives, der skal drive det. Det handler meget om viljen til forandring. Hvis man ikke vil en forandring, så kan vi ikke hjælpe dem. Det taler vi meget med kommende beboere om i visitationsprocessen. De skal *ville* gå ind i en misbrugsbehandling og de rammer, vi sætter op. Så der ligger bestemt også et ansvar hos den enkelte borger,” fastslår Anders Christiansen.

Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund beskæftigede sig i en artikel i august 2016 med problemerne for borgere med dobbeltdiagnose under overskriften: ”Dobeltdiagnosepatienters møde med det psykiatriske behandlingssystem”. I artiklens konklusion hedder det bl.a.:

”I denne artikel har vi præsenteret en række dobbeltdiagnosepatienters fortællinger om, hvordan de bliver mødt i psykiatrien i dag. De beretter om afvisning, om stigmatisering, om ikke at høre til og om ikke at blive behandlet for deres problemer. Vi har stillet spørgsmålet: Hvordan kan det være, at patienter med en dobbeltdiagnose bliver behandlet som ’psykiatriens stedbørn’? Og på baggrund af en indholdsanalyse af patienternes fortællinger har vi fundet tre forskellige svar, der dog på mange måder understøtter hinanden. For det første, at stofmisbrug generelt i samfundet bliver omfattet af stigmatisering, og at det også gælder personalet på de psykiatriske afdelinger. For det andet, at patienterne ikke lever op til rollen som rigtige patienter – blandt andet er det, fordi de fortsætter med at misbruge, når de kommer i psykiatrisk behandling. Og for det tredje, fordi at psykiatrien arbejder med en forståelse af psykisk sygdom, der vanskeliggør behandlingen af komplekse lidelser som dobbeltdiagnose.

Der stilles krav til beboerne

Personfarlige kriminelle og udadreagerende unge samt personer, der formidler eller distribuerer stof eller alkohol, kan ikke få plads på Duetten.

Derudover udelukkes borgere, der:

- har betydelige fysiske handicap, da husene ikke er indrettet til dette
- ikke er motiverede for at samarbejde med Casa Blanca
- ikke vil indgå i rusmiddelbehandling
- ikke har udviklingspotentiale
- har en adfærd, der kan skade øvrige beboere eller personale

Prisen for at bo på Duetten

En plads på Duetten koster for de anbringende kommuner 85.276 kr. pr. måned. Dertil skal lægges KKUC's pris for rusmiddelbehandling, som andrager 12.400 kr. om måneden.